

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ เปรียบเทียบประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์

ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์จำนวน ๓๖๓ คน โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๙๔๐ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๓ มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑ มีการศึกษาระดับปวส./ปริญญาตรี จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐ มีอาชีพเกษตรกร จำนวน ๑๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕ และมีรายได้ ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕

๕.๑.๑ ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๑$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประชาชนมีความคิดเห็นของ

ประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการพัฒนาค้นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ อยู่ในระดับปานกลาง คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการออกกำลังกายและ จัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายพักผ่อนหย่อนใจอย่างทั่วถึง ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ การสนับสนุนกลุ่มอาชีพของชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลาง คือ การพัฒนาทางการตลาดอย่างเป็นระบบ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๕.๑.๒ การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ การจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig = 0.57$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันคือ ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุพหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig = .500$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็น

ของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันคือ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (Sig=.๕๘๒) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันคือ ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (Sig=.๖๒๙) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันคือ ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (Sig=.๙๔๖) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

๕.๑.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน มากที่สุด คือ ปัญหาการจัดเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชน และควรส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มากที่สุด คือ ปัญหาความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน และควรสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร มากที่สุด คือ ปัญหาความร่วมมือของประชาชนในการพัฒนาชุมชน และควรพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อทำการเกษตร ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มากที่สุด คือ ปัญหาการคัดเลือกแนวทางในการพัฒนาชุมชน และควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มากที่สุด คือ ปัญหาการบริหารจัดการพัฒนาชุมชนให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และควรพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรมและมีประสิทธิภาพ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุทธะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจะอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

๕.๒.๑ ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุทธะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

จากผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุทธะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๑$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านสามารถที่จะนำมาอภิปรายได้ดังนี้

๑) ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยุทธะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ การส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการพัฒนาชุมชน เป็นกระบวนการที่ประชาชนในชุมชนร่วมกันดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนนั้นมีความเป็นอยู่ดีขึ้นโดยอาศัยความร่วมมือจากราษฎรเอง เข้ามาคิดพิจารณาตัดสินใจและดำเนินการพัฒนาด้วยตนเอง บนพื้นฐานของความสมัครใจและมีความรับผิดชอบที่จะช่วยตนเอง เป็นวิธีการสร้างชุมชนให้เจริญ โดยอาศัยกำลังความสามารถของประชาชนและรัฐบาล เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำเนิดทิศทางที่พึงปรารถนาโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ดังนั้น ประชาชนจึงมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐภาส การรินทร์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีคุณค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล^๑ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐชัย บุตรสำราญ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอมะนัง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอมะนัง จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้ภารกิจหลักในการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้องนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็น

^๑ณัฐภาส การรินทร์, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”, *การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๓.

รายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน^๒ นอกจากนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.ต.ต.วราชาติ แก้วกำ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง^๓

๒) ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๒$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ อยู่ในระดับปานกลาง คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการออกกำลังกายและ จัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายพักผ่อนหย่อนใจอย่างทั่วถึง ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การพัฒนาชุมชน เป็นการเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของคนในชุมชนจากสภาพที่เป็นอยู่เดิมให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนาด้านวัตถุและจิตใจ โดยเป็นการร่วมมือระหว่างองค์กรของรัฐกับประชาชน ดังนั้น ประชาชนจึงมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำพอง วรรณวัติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนในอนาคต โดยรวมอยู่ในระดับมาก กลไกการพัฒนา อยู่ในระดับมาก รายการที่อยู่ในระดับมาก แนวคิดหลักในการพัฒนาชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เป้าหมายการพัฒนาชุมชน วิธีการพัฒนาชุมชนและรูปแบบการพัฒนาชุมชน ตามลำดับ^๔ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี กาญจนบริรักษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าลื้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลท่าลื้อ อำเภอท่าม่วงจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติการประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน ส่วนการมีส่วนร่วมประเมินผลประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด^๕

^๒ณัฐชัย บุตรสำราญ, “ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา”, ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), ๒๕๕๒.

^๓ส.ต.ต.วราชาติ แก้วกำ, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

^๔คำพอง วรรณวัติ, “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), ๒๕๕๓.

^๕มนตรี กาญจนบริรักษ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าลื้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๕๓.

นอกจากนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง^๖

๓) ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๑$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ การสนับสนุนกลุ่มอาชีพของชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลาง คือ การพัฒนาทางการตลาดอย่างเป็นระบบ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การพัฒนาชุมชน เป็นการรวบรวมกำลังของคนในชุมชนร่วมกันดำเนินการปรับปรุง สภาพ ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้มีความเข้มแข็งเป็นปึกแผ่น โดยความร่วมมือกันระหว่างประชาชน ในชุมชนและหน่วยงานภายนอก เป็นกระบวนการที่ประชาชน ร่วมกันดำเนินการกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เพื่อให้สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชนเจริญขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น ประชาชนจึงมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี กาญจน์บริรักษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอน้ำมวง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอน้ำมวงจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติการประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน ส่วนการมีส่วนร่วมประเมินผลประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด^๗ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐภาส การรินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีคุณค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล^๘ นอกจากนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง

^๖ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์ การพัฒนา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

^๗ มนตรี กาญจน์บริรักษ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอน้ำมวง จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๕๓.

^๘ ญัฐภาส การรินทร์, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๓.

ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง^๙

๔) ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การพัฒนาชุมชน เป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องประสานความร่วมมือกับประชาชนในชุมชนนั้นๆ เพื่อให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน รับทราบปัญหา หาสาเหตุของปัญหา พร้อมกับแนวทางในการแก้ไขปัญหา การพัฒนานั้นจะต้องพัฒนาในทุกส่วนพร้อมกัน ไม่แยกส่วนในการพัฒนา และต้องไม่ไปทำลายความเป็นชุมชนดั้งเดิม ไม่ทำลายเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และครอบครัวของคนในชุมชน ดังนั้น ประชาชนจึงมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐชัย บุตรสำราญ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้ภารกิจหลักในการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้องนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน^{๑๐} และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรรณี โกลลินไลน์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับบทบาทในการพัฒนาชุมชนตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก^{๑๑} นอกจากนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบล

^๙ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

^{๑๐} ณัฐชัย บุตรสำราญ, “ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา”, **ภาคินิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏวริรัมย์), ๒๕๕๒.

^{๑๑} พรรณี โกลลินไลน์, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๓.

พรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๒}

๕) ระดับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอ พยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๑$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการประชาสัมพันธ์ในการบริหารจัดการท้องถิ่น ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การพัฒนาชุมชน ที่สำคัญต้องให้ชุมชนนั้นสามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยที่คนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนนั้นต้องเป็นการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จครบถ้วนทุกด้าน โดยเริ่มต้นจากชุมชนเองและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงที่สุด ดังนั้น ประชาชนจึงมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรณี โกลิณไลน์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตากกล้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตากกล้า อำเภอคำตากกล้า จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับบทบาทในการพัฒนาชุมชนตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตากกล้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก^{๑๓} และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **คำพอง วรรณวิติ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนในอนาคต โดยรวมอยู่ในระดับมาก กลไกการพัฒนา อยู่ในระดับมาก รายการที่อยู่ในระดับมาก แนวคิดหลักในการพัฒนาชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เป้าหมายการพัฒนาชุมชน วิธีการพัฒนาชุมชนและรูปแบบการพัฒนาชุมชน ตามลำดับ^{๑๔} นอกจากนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๕}

^{๑๒} ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

^{๑๓} พรณี โกลิณไลน์, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตากกล้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตากกล้า อำเภอคำตากกล้า จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๓.

^{๑๔} คำพอง วรรณวิติ, “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), ๒๕๕๓.

^{๑๕} ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

๕.๒.๒ เปรียบเทียบประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความแตกต่างกันออกไป เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วน อภิปรายดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำพอง วรรณวิทย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนในอนาคต : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานีที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนในอนาคต ไม่ต่างกัน^{๑๖} และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรณี โกลลินไลน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร ผลการเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้า ไม่แตกต่างกัน^{๑๗} นอกจากนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน จำแนกตามคุณลักษณะ พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนที่แตกต่างกัน^{๑๘}

ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนตรี กาญจน์บริรักษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมี

^{๑๖} คำพอง วรรณวิทย์, “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), ๒๕๕๓.

^{๑๗} พรณี โกลลินไลน์, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๓.

^{๑๘} ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

ส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอดำรง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอดำรง จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามคุณลักษณะประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอดำรง จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน^{๑๙} และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำพอง วรรณวัต ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่องบการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่องบการพัฒนาชุมชนในอนาคต : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานีที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่องบการพัฒนาชุมชนในอนาคต ไม่ต่างกัน^{๒๐} นอกจากนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วกำ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรหมนิคม อำเภอดำรง จังหวัดสกลนคร ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรหมนิคม อำเภอดำรง จังหวัดสกลนคร ที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน จำแนกตามคุณลักษณะ พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนที่แตกต่างกัน^{๒๑}

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรรณี โลกลินไลน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอดำรง จังหวัดสกลนคร ผลการเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอดำรง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่องบการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้า ไม่แตกต่างกัน^{๒๒} และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนตรี กาญจนบุรีรักษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอดำรง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอดำรง จังหวัดกาญจนบุรี

^{๑๙} มนตรี กาญจนบุรีรักษ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอดำรง จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโยบายสาธารณะ, (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๕๓.

^{๒๐} คำพอง วรรณวัต, “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต่องบการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), ๒๕๕๓.

^{๒๑} ส.ต.ต.วรชาติ แก้วกำ, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรหมนิคม อำเภอดำรง จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

^{๒๒} พรรณี โลกลินไลน์, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคำตาก้าต่อการพัฒนาชุมชนในเขตตำบลคำตาก้า อำเภอดำรง จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๓.

จำแนกตามคุณลักษณะประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน^{๒๓} นอกจากนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน จำแนกตามคุณลักษณะพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนที่แตกต่างกัน^{๒๔}

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐชัย บุตรสำราญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ผลการเปรียบเทียบความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน^{๒๕} และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐภาส การรินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน^{๒๖} นอกจากนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มี

^{๒๓} มนตรี กาญจน์บริรักษ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา), ๒๕๕๓.

^{๒๔} ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

^{๒๕} ญัฐชัย บุตรสำราญ, “ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา”, ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), ๒๕๕๒.

^{๒๖} ญัฐภาส การรินทร์, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๓.

ต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน จำแนกตามคุณลักษณะ พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนที่แตกต่างกัน^{๒๗}

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ณัฐภาส การรินทร์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน^{๒๘} และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ณัฐชัย บุตรสำราญ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ผลการเปรียบเทียบความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน^{๒๙} นอกจากนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มีต่อประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชน จำแนกตามคุณลักษณะ พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนที่แตกต่างกัน^{๓๐}

^{๒๗} ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

^{๒๘} ณัฐภาส การรินทร์, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”, **การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๓.

^{๒๙} ณัฐชัย บุตรสำราญ, “ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา”, **ภาคินพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), ๒๕๕๒.

^{๓๐} ส.ต.ต.วรชาติ แก้วก่า, “การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพรณานิคม อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา**, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), ๒๕๕๒.

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ด้านการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้แก่เด็กในชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

๓. ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร ควรมีการปรับปรุงแหล่งน้ำในชุมชนให้สมบูรณ์และเพียงพอ เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ในเกษตร

๔. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ควรมีการจัดอบรมบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรมและมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ควรมีการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ด้านการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ควรมีการจัดหางบประมาณในการปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

๓. ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

๔. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการเชิญตัวแทนชุมชนเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อม เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

๕. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ควรมีการจัดอบรมบุคลากร เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรมและมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรปรับเปลี่ยนสถานที่การดำเนินการวิจัยไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ

๒. ควรปรับเปลี่ยนหลักธรรมที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเป็นการส่งเสริมการนำหลักธรรมอื่นไปประยุกต์ใช้

๓. ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้กว้างขึ้น นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสนทนากลุ่ม

๔. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์

๕. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลยางขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์